Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2026)0219

Доклад на Комисията относно Босна и Херцеговина за 2025 г.

Резолюция на Европейския парламент от 17 юни 2026 г. относно доклада на Комисията относно Босна и Херцеговина за 2025 г. (2025/2251(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Босна и Херцеговина, от друга страна[1], влязло в сила на 1 юни 2015 г.,

– като взе предвид Общото рамково споразумение за мир в Босна и Херцеговина, парафирано в Дейтън на 21 ноември 1995 г. и подписано в Париж на 14 декември 1995 г., (Дейтънското мирно споразумение),

– като взе предвид заключенията на председателството от заседанието на Европейския съвет в Солун, проведено на 21 и 22 юни 1993 г.,

– като взе предвид кандидатурата на Босна и Херцеговина за членство в ЕС, подадена на 15 февруари 2016 г.,

– като взе предвид съобщението на Комисията от 29 май 2019 г., озаглавено „Становище на Комисията относно кандидатурата на Босна и Херцеговина за членство в Европейския съюз“ (COM(2019)0261),

– като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 15 декември 2022 г. за предоставяне на Босна и Херцеговина на статут на страна кандидатка за членство в ЕС,

– като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 22 март 2024 г. относно решението за започване на преговори за

---

[1] ОВ L 164, 30.6.2015 г., стр. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2015/997/oj.

присъединяване с Босна и Херцеговина,

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1529 на Европейския парламент и на Съвета от 15 септември 2021 г. за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП III)[2],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1449 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за създаване на Инструмента за реформи и растеж за Западните Балкани[3],

– като взе предвид декларацията от срещата на върха ЕС – Западни Балкани, проведена в Солун на 21 юни 2003 г.,

– като взе предвид Декларацията от Загреб, приета по време на срещата на високо равнище между ЕС и Западните Балкани, проведена в Загреб на 6 май 2020 г., в която отново се потвърждават общите приоритети, включително европейската перспектива на региона, укрепването на демокрацията, принципите на правовата държава и основните права, както и необходимостта за приобщаващи политически процеси и взаимно помирение,

– като взе предвид декларацията от срещата на високо равнище ЕС – Западни Балкани, приета на 17 декември 2025 г. в Брюксел,

– като взе предвид заключенията на председателството относно разширяването от 16 декември 2025 г.,

– като взе предвид Берлинския процес, стартиран на 28 август 2014 г.,

– като взе предвид съобщението на Комисията от 6 октомври 2020 г., озаглавено „Икономически и инвестиционен план за Западните Балкани“ (COM(2020)0641),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 8 ноември 2023 г., озаглавено „Нов план за растеж за Западните Балкани“ (COM(2023)0691),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 20 март 2024 г. относно реформите и прегледите на политиките преди разширяването (COM(2024)0146),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 4 ноември 2025 г., озаглавено „Съобщение относно политиката на ЕС за разширяване за 2025 г.“ (COM(2025)0690), и придружаващия

---

2 ОВ L 330, 20.9.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.

3 ОВ L, 2024/1449, 24.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

работен документ на службите на Комисията, озаглавен „Bosnia and Herzegovina 2025 Report“ (Доклад за Босна и Херцеговина за 2025 г.) (SWD(2025)0751),

– като взе предвид прегледа и оценката по държави на Комисията от 2 юни 2025 г. относно програмата на Босна и Херцеговина за икономически реформи, както и съвместните заключения от диалога по икономическите и финансовите въпроси с регионалните партньори от 13 май 2025 г.,

– като взе предвид петото заседание на Съвета за стабилизиране и асоцииране ЕС – Босна и Херцеговина на 19 юли 2023 г. и осмото заседание на Комитета за стабилизиране и асоцииране ЕС – Босна и Херцеговина на 11 септември 2025 г.,

– като взе предвид резултатите от седмото и осмото заседание на Парламентарния комитет по стабилизиране и асоцииране ЕС — Босна и Херцеговина, проведени съответно на 17 и 18 септември 2025 г. и на 11 и 12 март 2026 г.,

– като взе предвид експертния доклад от 5 декември 2019 г. по въпроси, свързани с принципите на правовата държава в Босна и Херцеговина,

– като взе предвид 67-ия и 68-ия доклад на върховния представител за прилагането на мирното споразумение за Босна и Херцеговина до генералния секретар на ООН съответно от 6 май 2025 г. и 31 октомври 2025 г.,

– като взе предвид Резолюция 2795 (2025) на Съвета за сигурност на ООН от 31 октомври 2025 г., с която се удължава мандатът на силите на ЕС в Босна и Херцеговина (EUFOR) до 31 октомври 2026 г.,

– като взе предвид Резолюция 78/282 на Общото събрание на ООН от 23 май 2024 г., в която 11 юли се определя за Международен ден за размисъл и възпоменание на геноцида през 1995 г. в Сребреница,

– като взе предвид конституцията на Босна и Херцеговина,

– като взе предвид членове 21 и 22 от Хартата на основните права на Европейския съюз,

– като взе предвид резолюциите на ЮНЕСКО относно правото на образование на майчин език,

– като взе предвид препоръката на Европейския парламент от 17 януари 2024 г. към Съвета, Комисията и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно ролята на

превантивната дипломация за справяне със замразените конфликти по света: пропусната възможност или възможност за промяна в бъдеще?,

– като взе предвид своята резолюция от 11 март 2026 г. относно стратегията на ЕС за разширяване[4],

– като взе предвид предишните си резолюции относно Босна и Херцеговина,

– като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A10-0165/2026),

А. като има предвид, че Босна и Херцеговина е страна кандидатка, която се стреми към евроатлантическа интеграция като път за постигането на устойчив мир, демокрация и дългосрочен просперитет; като има предвид, че според неотдавнашни проучвания на общественото мнение 70 % от гражданите на Босна и Херцеговина подкрепят членството в ЕС;

Б. като има предвид, че агресивната война на Русия срещу Украйна отслаби положението със сигурността в Европа и допълнително откроi стратегическото положение на държавите от Западните Балкани в европейската архитектура за сигурност; като има предвид близките отношения на Босна и Херцеговина с НАТО;

В. като има предвид, че всяка страна кандидатка се оценява въз основа на собствените ѝ постижения в изпълнението на установените критерии от Копенхаген;

Г. като има предвид, че процесът на разширяване е мирен проект, за който е необходима функционираща, демократична и мултиетническа Босна и Херцеговина, в която всички граждани се ползват с равни права и възможности; като има предвид, че продължаващите блокади и сепаратистката реторика подкопават тази цел и европейската перспектива на цялата държава;

Д. като има предвид, че положителното въздействие на разширяването може да бъде особено полезно, като спомогне за преодоляването на дългогодишните вътрешни предизвикателства в Босна и Херцеговина;

Е. като има предвид, че ЕС остава основният политически и икономически партньор на държавите от Западните Балкани; като има предвид, че ЕС продължава да бъде най-големият търговски и инвестиционен партньор на Босна и Херцеговина;

---

[4] Приети текстове, P10_TA(2026)0077.

Ж. като има предвид, че Босна и Херцеговина продължава да бъде под международен надзор, съгласно предвиденото по силата на Дейтънското мирно споразумение, което сложи край на активните враждебни действия и постави основа за мира в страната, и което продължава да служи за основа на институционалната структура на Босна и Херцеговина и беше замислено като гаранция за равноправието на неговите три съставни народа;

З. като има предвид, че за да се запази и укрепи мирът, постигнат чрез Дейтънското мирно споразумение, и да се даде възможност на Босна и Херцеговина да стане пълноправен и функциониращ член на ЕС, е необходимо да се премине към следващ етап на конституционна договореност след Дейтън, с който ще се укрепи единството в тази многоетническа държава и ще се предоставят пълни права и отговорност за процеса на вземане на решения единствено на нейните граждани;

И. като има предвид, че съгласно становището, заявено в Стратегическия компас, подкрепата за суверенитета, единството и териториалната цялост на Босна и Херцеговина е от особена важност в интерес на сигурността и стабилността;

Й. като има предвид, че Босна и Херцеговина е мултиетническа държава, на чиято територия от векове живеят различни религии и народи в среда на толерантност и взаимно уважение; като има предвид, че езиковото и културното многообразие е един от основните принципи на ЕС;

К. като има предвид, че Милорад Додик посети Съединените щати в началото на февруари 2026 г. и се срещна с висши служители на САЩ; като има предвид, че няколко членове на администрацията на Република Сръбска бяха заличени от списъка със санкции на САЩ; като има предвид, че Република Сръбска е ангажирала чуждестранни лобистки дружества и че за тези договорни споразумения се съобщава, че имат за цел да осигурят международна подкрепа за сепаратистките цели по отношение на статута на административната единица Република Сръбска в рамките на Босна и Херцеговина;

Ангажимент за присъединяване към ЕС

1. отново решително потвърждава подкрепата си за присъединяването на Босна и Херцеговина към ЕС въз основа на единството, суверенитета и териториалната цялост; припомня, че напредъкът се основава на постижения, като изисква провеждането на устойчиви и надеждни реформи за изпълнение на критериите от Копенхаген, защита на демократичните институции, гаранции за демокрацията, отстояване на принципите на правовата държава, борба с корупцията и

организираната престъпност и гарантиране на зачитането на основните права и недискриминация за всички граждани, включително съставните народи, независимо от тяхната етническа, религиозна или друга принадлежност;

2. отново потвърждава значението на Босна и Херцеговина в Западните Балкани; призовава Комисията да мобилизира необходимите дипломатически, политически и културни инструменти за укрепване на стратегическите партньорства на Босна и Херцеговина с ЕС и за подкрепа на регионалната интеграция при пълно зачитане на суверенитета и международното сътрудничество;

3. подчертава, че ЕС трябва да остане едновременно взискателен и справедлив при оценката на напредъка на страната спрямо критериите за присъединяване;

4. подкрепя постепенното интегриране на Босна и Херцеговина в определени политики и програми на ЕС преди пълноправното членство въз основа на напредъка, постигнат в реформите; счита, че тази постепенна интеграция носи осезаеми ползи за гражданите на Босна и Херцеговина, укрепва тяхното доверие в процеса на присъединяване към ЕС и създава необратим импулс за пълноправно членство;

5. настоятелно призовава политическите лидери на Босна и Херцеговина да подновят и потвърдят отново ангажимента си към стратегическата цел за присъединяване към ЕС и да осъществят закъснелите, необходими реформи и стъпки, определени от Комисията, по надежден, съдържателен и навременен начин, без по-нататъшни забавяния и политически пречки, като същевременно гарантират, че усилията за присъединяване допринасят за политическото сближаване и не влошават вътрешните разделения, с оглед започване на преговори за присъединяване, щом бъдат надеждно изпълнени необходимите предварителни условия;

6. призовава за прекратяване на обструкционизма, политически мотивираното използване на вето от федеративните единици, реториката с отрицателен ефект и разединяващите тактики, които възпрепятстват напредъка и отклоняват вниманието от свързаните с ЕС реформи; насърчава всички лидери да се ангажират конструктивно, да отговорят на стремежите на гражданите и да преодолеят безизходното положение; подчертава, че напредъкът на Босна и Херцеговина по пътя на присъединяването в крайна сметка зависи от политическата воля и ангажираност на органите на всички равнища на управление; припомня, че политическите участници в Босна и Херцеговина вече са доказали способността си да постигнат консенсус и да осъществят ключови реформи;

7. подчертава ключовата роля на Парламентарната асамблея на Босна и Херцеговина в процеса на присъединяване; насърчава последната да даде приоритет на свързаните с ЕС реформи и да участва в конструктивен диалог, за да се гарантира ефективен и безпрепятствен законодателен процес; изразява дълбоко възмущение и загриженост относно политически мотивираните пречки и многократните блокади, които значително възпрепятстваха функционирането на законодателния орган на държавно равнище и забавиха приемането на изискваното от ЕС законодателство; призовава за приемане на закона за Висшия съдебен и прокурорски съвет на Босна и Херцеговина, както и на закона за съдилищата, при надлежно отчитане на препоръките на Венецианската комисия и след съдържателен и приобщаващ процес на обществени консултации, и в съответствие с европейските стандарти;

8. подчертава, че в страните кандидатки със сложни конституционни договорености като Босна и Херцеговина ключовите реформи, засягащи функционирането, независимостта и правомощията на институциите на държавно равнище, не трябва да бъдат прибързани или политически инструментализирани; подчертава, че ускорените процедури или натискът за спазване на политическите срокове не трябва да излагат на риск правното качество, институционалния интегритет или конституционното разделение на властите; подчертава, че реформите, които намаляват ефективността на централните институции, не могат да се считат за напредък по пътя към членство в ЕС;

9. призовава Съвета на министрите на Босна и Херцеговина незабавно да назначи главен преговарящ за преговорите за присъединяване на Босна и Херцеговина към ЕС в съответствие с неотдавнашните решения на Конституционния съд на Босна и Херцеговина и при пълно зачитане на конституционните правомощия и правния ред на Босна и Херцеговина; насърчава органите на Босна и Херцеговина да се координират на всички равнища за хармонизирано привеждане в съответствие с достиженията на правото на ЕС;

10. призовава Босна и Херцеговина преди създаването на вътрешна рамка за преговорите за присъединяване към ЕС да преразгледа решението относно системата за координация на процеса на европейска интеграция, така че да се гарантира по-функционална, ефикасна, прозрачна и отчетна система, включително чрез привеждане на правото на глас в съответствие с конституционните правомощия, въвеждането на механизми за отчетност и ясни критерии за назначенията, както и приемането на Националната програма за приемане на достиженията на правото на ЕС или еквивалентна програма за интеграция като пътна карта за процеса на присъединяване;

11. призовава органите на Босна и Херцеговина да гарантират, че вътрешната рамка за провеждане на преговорите за присъединяване към ЕС се създава по прозрачен и приобщаващ начин, със съдържателни механизми за диалог с организациите на гражданското общество и социалните партньори;

12. изразява съжаление относно ширещите се политически разделения, реч на омразата, включително подбуждане към етническа, религиозна и расова нетърпимост, отричане на геноцида и други военни престъпления, възхваляване на военни престъпници, сепаратистки усилия от страна на ръководството на Република Сръбска и обсебване на държавата от частни интереси, което десетилетия след войната подкопава общественото доверие, ускорява изтичането на мозъци и парализира страната;

13. приема за сведение решенията на парламента на Република Сръбска за отмяна на закони, обявени за противоконституционни от Конституционния съд на Босна и Херцеговина; осъжда продължаващата подстрекателска и обидна реторика и сепаратистки политики, провеждани от официалното и фактическото ръководство на Република Сръбска, враждебното поведение на държавни служители спрямо високопоставени държавни служители, организации на гражданското общество, политическата опозиция и други независими гласове в обществото, както и честването на т.нар. Ден на Република Сръбска, което отслабва Босна и Херцеговина и подкопава пътя ѝ за присъединяване и представлява пряко нарушение на Дейтънското мирно споразумение;

14. осъжда продължаващата ангажираност на органите на Република Сръбска с официални и санкционирани руски образувания, като подчертава рисковете за сигурността и стабилността на Босна и Херцеговина; настоятелно призовава всички политически участници от Република Сръбска да се ангажират конструктивно в рамките на държавните институции и да дадат приоритет на реформите, необходими за европейския път на Босна и Херцеговина; решително осъжда всички усилия за лобиране от страна на правителството на Република Сръбска, насочени към осигуряване на международна подкрепа за нейното отделяне или оспорване на мандата на върховния представител, тъй като тези действия са в пряко нарушение на конституцията на Босна и Херцеговина и противоречат на суверенитета, териториалната цялост и европейския път на страната;

15. призовава Съвета и Комисията да разгледат всички налични инструменти, включително целенасочени ограничителни мерки съгласно съществуващата рамка на ЕС за санкции срещу Босна и Херцеговина и нейните последователни подновявания, срещу

лица, отговорни за сериозно и трайно възпрепятстване на демократичните институции, процеса на реформи, териториалната цялост и процеса на интеграция с ЕС; подчертава, че тези мерки трябва да бъдат пропорционални, обратими и разработени така, че да не засягат населението;

16. насърчава Комисията да засили ангажираността си на място с цел насърчаване на диалога, изграждане на доверие и постигане на напредък в регионалната интеграция;

17. приветства продължаващото пълно, официално привеждане на Босна и Херцеговина в съответствие с общата външна политика и политика на сигурност на ЕС, включително по отношение на санкциите в отговор на агресивната война на Русия срещу Украйна, и настоятелно призовава за ефективно изпълнение и прилагане на санкциите от страна на всички политически участници; приветства продължаващото участие на Босна и Херцеговина в управлението на кризи и операциите на ЕС;

18. приветства единодушното приемане на програмата за реформи на Босна и Херцеговина за 2025 г. от Съвета на министрите на Босна и Херцеговина и приветства трайния ангажимент на Босна и Херцеговина в рамките на Партньорството за мир на НАТО; насърчава институциите на държавата да продължат да изпълняват приоритетите и задълженията, произтичащи от това сътрудничество, с цел укрепване на институционалния капацитет, сътрудничеството в областта на сигурността и евроатлантическата интеграция и укрепване на отбранителната готовност на страната;

19. отново изразява подкрепата си за Службата на върховния представител и операция Althea на силите на Европейския съюз (EUFOR) и въпреки че изразява съжаление, че Босна и Херцеговина продължава да разчита на тези институции, признава тяхната жизненоважна роля за опазването на мира и стабилността в Босна и Херцеговина и в региона и подкрепя техните мандати, докато не бъдат създадени структури за отчетност на национално равнище; изразява съжаление относно продължаващата необходимост от подновяване на мандата на EUFOR Althea повече от 30 години след Дейтънското мирно споразумение и насърчава Босна и Херцеговина да изпълни закъснелия ангажимент по програмата „5 + 2“, за да проправи пътя за прекратяване на международния надзор; призовава всички държави членки, които отговарят на условията, да засилят участието си в мисиите на ЕС за поддържане на мира, като операция EUFOR Althea в Босна и Херцеговина; подчертава, че е важно да се поддържат подходящи равнища на силите и ситуационна осведоменост, включително наблюдение на променящата се политическа обстановка и обстановката по

отношение на сигурността; подчертава, че мисията продължава да бъде ключов стабилизиращ фактор в страната;

20. изразява съжаление във връзка с оставката на върховния представител Кристиан Шмид и подчертава, че всеки бъдещ преход по отношение на Службата на върховния представител следва да се основава на пълно зачитане на конституционния ред, суверенитета и териториалната цялост на Босна и Херцеговина, като същевременно се подкрепя по-голяма ангажираност на местно равнище и институционална отговорност за постигане на напредък по пътя на страната към Европа; подчертава, че с оглед на значителния финансов принос на ЕС всеки бъдещ върховен представител следва да бъде назначен от държава — членка на ЕС, и следва да изпълнява дейността си въз основа на ясна пътна карта за постепенното закриване на Службата на върховния представител и прехвърлянето на отговорности към специалния представител на ЕС; подчертава, че всяка такава оставка не трябва да бъде свързана или обвързана с отмяната на законодателство, прието в отговор на сепаратистките действия или противоконституционните мерки, насърчавани от Милорад Додик;

21. продължава да бъде загрижен във връзка със злонамерените усилия за дезинформация и външна намеса от страна на участници от трети държави в Босна и Херцеговина, които имат за цел да сеят разногласия, насилие, междуетническо напрежение и да дестабилизират Босна и Херцеговина и пътя ѝ към присъединяване; изразява особена загриженост във връзка с продължаващите операции за дезинформация, идващи от Русия и Сърбия и насочени към Западните Балкани като цяло, които също са подтиквани от местни участници, както и в по-малка степен от Турция, Иран и други държави от Персийския залив; изразява загриженост и относно нарастващото икономическо и политическо влияние на Китай в региона, по-специално чрез стратегическа инфраструктура и отпускане на заеми; призовава Босна и Херцеговина да предприеме решителни стъпки за противодействие на тези заплахи и за укрепване на устойчивостта на обществото, включително като работи за постигане на съответствие с Акта за цифровите услуги[5], за да разработи стратегии, капацитет и механизми за координация, така че да реагира своевременно на свързани с изборите и други рискове в цифровото информационно пространство, в съответствие с целите на европейския щит за демокрацията;

---

5 Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 г. относно единния пазар на цифрови услуги и за изменение на Директива 2000/31/ЕО (Акт за цифровите услуги) (ОВ L 277, 27.10.2022 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj).

призовава Босна и Херцеговина да продължи да разработва и прилага всеобхватни и приобщаващи инициативи за медийна грамотност в цялата образователна система;

22. подчертава значението на стратегическата комуникация относно предимствата на членството в ЕС; призовава Европейската служба за външна дейност и делегацията на ЕС в Босна и Херцеговина да увеличат усилията си в това отношение и да засилят финансираните от ЕС мерки за помощ в подкрепа на демократичната устойчивост и интегритета на информацията; подчертава решаващата роля на организациите на гражданското общество за насърчаване на непосредствения обществен дискурс относно интеграцията в ЕС, за борба с дезинформацията и улесняване на информирания обществен дебат, и призовава Комисията и държавите — членки на ЕС, да ги включат в усилията за стратегическа комуникация;

23. припомня, че сигурността и стабилността на Западните Балкани все още не могат да се приемат за даденост и че съществува риск от потенциално разпространение на последиците от настоящото влошаване на положението със сигурността в Европа; подчертава необходимостта от проактивно противодействие на пропагандата на злонамерени участници в региона, която има за цел да подкопае интересите и ценностите на ЕС;

24. приветства ангажираността на Босна и Херцеговина в рамките на Парламентарния комитет за стабилизиране и асоцииране ЕС — Босна и Херцеговина в изпълнение на един от 14-те ключови приоритета, определени от Комисията;

25. приканва Европейската комисия и Съвета на министрите на Босна и Херцеговина да се придържат изцяло към Решение (ЕС) 2015/1900 на Съвета от 5 октомври 2015 г.[6], по-специално разпоредбите, свързани със състава и представителството на членовете на Комитета за стабилизиране и асоцииране, и да гарантират неговото пълно и ефективно прилагане на практика;

Демокрация и принципи на правовата държава

---

[6] Решение (ЕС) 2015/1900 на Съвета от 05 октомври 2015 г. относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвета за стабилизиране и асоцииране, създаден със Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Босна и Херцеговина, от друга страна, по отношение на Решение на Съвета за стабилизиране и асоцииране за приемане на неговия процедурен правилник (ОВ L 277, 22.10.2015 г., стр. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1900/oj).

26. изразява съжаление, че политическите участници в Босна и Херцеговина все още не са провели необходимите конституционни и изборни реформи, за да гарантират, че всички граждани могат да упражняват своите политически права при равни условия; отново отправя призива си към Босна и Херцеговина да приведе законодателството си в съответствие с Европейската конвенция за правата на човека и да изпълни съответните решения на Конституционния съд на Босна и Херцеговина и на Европейския съд по правата на човека, за да се премахнат всички неравенства и дискриминация; настоятелно призовава всички политически органи и представители на институциите да работят за внасяне на необходимите промени чрез истински диалог и приобщаващ процес и всеобхватни консултации с гражданите, гражданското общество, независими експерти и всички съответни заинтересовани страни в страната, за да се даде възможност за устойчиво преобразуване на Дейтънското мирно споразумение в конституция, напълно съгласувана с европейските стандарти и принципи, с цел да се гарантира функционираща, отчетна и представителна система на управление, която се ползва с обществена легитимност; отново заявява, че никоя изборна реформа не бива да задълбочава или „циментира“ етническото разделение;

27. настоятелно призовава органите на Босна и Херцеговина да приложат без по-нататъшно забавяне международните препоръки за укрепване на почтеността, надеждността и прозрачността на изборния процес, включително по време на предизборната фаза, по-специално по отношение на финансирането на партиите и кампаниите, политическата реклама и провеждането на кампании, гаранциите срещу манипулиране и дезинформация в информацията, разпространявана сред обществеността, регистрацията на партиите, мерките за гарантиране на равенството между половете и разпоредбите, свързани със съвременните изборни технологии, като например биометрична идентификация на гласоподавателите и проверка на бюлетините; призовава за устойчиво финансиране на Централната избирателна комисия;

28. призовава органите на Босна и Херцеговина да гарантират политически независимо назначаване и ефективна проверка на председателите и заместник-председателите на избирателните комисии, да предотвратяват заобикалянето на правилата за безпристрастно ръководство на избирателните съвети, да извършват редовен одит на избирателните регистри и аномалиите в избирателната активност и да гарантират своевременно разследване и ефективно санкциониране на изборните измами, включително кражба на самоличност, подправяне на подписи и неправдоподобни модели на избирателна активност, както и балансирано медийно

отразяване и ефективен надзор на обществените радио- и телевизионни оператори по време на предизборни кампании;

29. подчертава, че въпреки че децентрализацията е съвместима с членството в ЕС, Босна и Херцеговина трябва да приведе конституционната си рамка в съответствие със стандартите на ЕС, решенията на Европейския съд по правата на човека и решенията на Конституционния съд на Босна и Херцеговина и да гарантира, че нейните институции функционират ефективно, за да поемат изцяло задълженията, произтичащи от членството в ЕС, и да бъдат от полза за всички граждани, включително чрез по-голяма правна сигурност при разпределението на правомощията, ефективен капацитет на държавно равнище за координиране, приемане, изпълнение и правоприлагане на достиженията на правото на ЕС и институционални договорености, които са в състояние да предотвратят трайното блокиране и злоупотреба с механизмите за налагане на вето;

30. настоятелно призовава органите, и по-специално тези в Република Сръбска, да зачитат и изпълняват решенията на Конституционния съд на Босна и Херцеговина и да поддържат конституционния ред, както и да пристъпят незабавно към назначаване на липсващите съдии от Република Сръбска в Конституционния съд на Босна и Херцеговина;

31. подчертава централната роля на принципите на правовата държава в демократичната трансформация; призовава за спешна съдебна реформа, която да укрепи независимостта, професионализма, отчетността и ефикасността на съдебната система, включително чрез правна рамка, която укрепва почтеността, независимостта, финансовата стабилност и функциониране, както и прозрачността на Висшия съдебен и прокурорски съвет, определя гаранции за назначенията, конфликтите на интереси, декларациите за имуществено състояние и интереси и ограниченията на мандатите; подчертава, че всички съдебни назначения в Босна и Херцеговина следва да се основават на заслуги, компетентност и професионални квалификации;

32. отбелязва със загриженост ограничения напредък, постигнат в борбата с широко разпространената корупция и нарастващите признаци на обсебване на държавата от частни интереси, което е структурен проблем, дълбоко вкоренен в изключително сложната система на управление на страната, основана на етническа принадлежност; настоятелно призовава политическите органи да предприемат незабавни и конкретни мерки на държавно равнище и на равнище федеративни единици и да засилят сътрудничеството между органите за борба с корупцията, полицията и прокуратурата, така че корупцията и обсебването на държавата от частни интереси да може да бъдат спрени по-

ефективно; призовава за независими и прозрачни последващи съдебни действия, като съдебната система бъде защитена от политическа намеса, сплашване или избирателно правоприлагане;

33. призовава всички равнища на управление в Босна и Херцеговина да приведат своите правни и институционални рамки за защита на лицата, подаващи сигнали за нередности, в съответствие с приложимите достижения на правото на ЕС и да гарантират ефективното им прилагане на практика; освен това призовава органите на всички равнища да гарантират професионално, основано на права и несплашващо третиране на лицата, подаващи сигнали за нередности, включително чрез систематично обучение и повишаване на осведомеността на държавните служители, които получават и обработват сигнали, така че да се предотвратят практики, които подкопават доверието в механизмите за подаване на сигнали, включително оспорването на мотивите на лицата, подаващи сигнали за нередности; настоятелно призовава органите на Босна и Херцеговина на всички равнища да подобрят и изцяло да прилагат правилата относно конфликтите на интереси;

34. призовава Босна и Херцеговина да преодолее системните пропуски в борбата с организираната престъпност чрез подобряване на оперативното сътрудничество между правоприлагането от страна на държавата и от страна на федеративните единици, техния капацитет за разследване, разследвания и изземване и конфискация на активи, както и чрез справяне с политическото обсебване; приветства операциите по правоприлагане, подкрепяни от Европол; изразява загриженост относно уязвимостта спрямо престъпното проникване в политическите и правните системи;

35. настоятелно призовава Босна и Херцеговина да преодолее пропуските в своите рамки за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма (AML/CFT), за да не попадне в сивия списък, включително чрез приемане на необходимите подзаконови актове за ефективното прилагане на закона за AML/CFT и чрез бързо създаване на регистри относно действителната собственост за юридическите лица, по-специално чрез гарантиране на незабавни действия от страна на федеративните единици и окръг Брчко в пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС и препоръките на MONEYVAL;

36. призовава Босна и Херцеговина да приведе законодателството си в съответствие с визовата политика на ЕС и междувременно да приложи допълнителни мерки за сигурност; освен това призовава Босна и Херцеговина да подобри сигурността на границите си и управлението на миграцията, в пълно

съответствие със стандартите в областта на правата на човека и международното право;

37. призовава за силна и ефикасна публична администрация и професионална и деполитизирана държавна служба с назначения, основаващи се единствено на заслугите, за засилен капацитет за координатори на реформите на равнище федерални единици, както и на местно равнище, като се има предвид, че то е първата точка за контакт на гражданите, и координация на политиките в национален мащаб, както и за цифровизация на публичната администрация с цел намаляване на политизацията и липсата на ефикасност;

38. изтъква необходимостта от допълнителни усилия за прилагане на реформите в областта на управлението на публичните финанси и на публичната администрация, както и за преодоляване на продължаващите ограничения на административния капацитет чрез устойчиви инвестиции на ЕС във висококачествени рамки за развитие на капацитет и споделяне на знания, изградени върху съществуващите модели на добри практики на ЕС и международните партньори; призовава органите на всички равнища в Босна и Херцеговина, по-специално изпълнителната власт, да гарантират прозрачност и публичен достъп до информация на всички етапи от вземането на решения, включително чрез своевременно публикуване на проекти на актове и свързани с тях документи, както и таблици за съответствие относно привеждането на законодателството в съответствие с достиженията на правото на ЕС, и чрез съдържателни обществени консултации в съответствие с европейските стандарти за открито управление и отчетност;

39. подчертава ключовата роля на организациите на гражданското общество в процеса на разширяване и за култивирането на демокрацията и плурализма и насърчаване на доброто управление и на социалния напредък; подчертава, че следва да се гарантира съдържателно, структурирано и непрекъснато участие на организациите на гражданското общество с доказани резултати и секторен експертен опит на всички етапи от процеса на присъединяване; призовава органите на всички равнища в Босна и Херцеговина да засилят прозрачността, отчетността и почтеността на публичното финансиране за организациите на гражданското общество, включително чрез задължителни публични покани за представяне на предложения, ясни и измерими критерии за възлагане, проактивно публикуване на данни за бенефициерите и разпределените средства, създаването на регистри на публичното безвъзмездно финансиране и гаранции срещу конфликти на интереси, политическо влияние и злоупотреба със средства за партийни цели или цели, свързани с кампании; призовава органите на Босна и Херцеговина и Комисията да гарантират увеличено, прозрачно и устойчиво

финансиране за гражданското общество, включително инициативи, насочени към преодоляване на обществените разделения, насърчаване на помирението и укрепване на междуетническия диалог;

Основни свободи и права на човека

40. подчертава, че свободните и плуралистични медии са в основата на демокрацията; изразява тревога във връзка с трайния недостиг на средства за финансиране за обществения радио- и телевизионен оператор на Босна и Херцеговина; призовава компетентните органи да изпълнят окончателните съдебни решения, постановени в Баня Лука, относно дълга на обществения радио- и телевизионен оператор RTRS към BHRT, и отново отправя призива си към Парламентарната асамблея на Босна и Херцеговина да приеме устойчива дългосрочна правна рамка за финансирането и на трите обществени радио- и телевизионни оператора в страната, като винаги гарантира прозрачност на собствеността на медиите; припомня, че общественият радио- и телевизионен оператор изигра ключова роля в Босна и Херцеговина като инструмент за обединяване на страната след войната; призовава за осигуряването и излъчването на програми на официалните езици на Босна и Херцеговина;

41. изразява съжаление във връзка с влошаващото се положение със свободата на медиите в страната; призовава Босна и Херцеговина да защитава обществените медии от политическо влияние, да приведе законите на равнище федеративни единици в съответствие с държавните закони и да въведе правила относно прозрачността на собствеността върху медиите и публичната реклама; настоятелно призовава Босна и Херцеговина да ускори приемането на Закона за електронните комуникации в съответствие с Акта за цифровите услуги и с Европейския акт за свободата на медиите[7]; осъжда продължаващото разпространение на руска дезинформация в Република Сръбска;

42. решително осъжда нападенията, заплахите, сплашването, политическия натиск, повторното въвеждане и използването на разпоредби, третиращи клеветата като престъпление, и стратегическите съдебни производства срещу участието на обществеността, насочени срещу журналисти, медийни работници и други защитници на правата на човека и активисти, по-специално от страна на високопоставени политически фигури

---

[7] Регламент (ЕС) 2024/1083 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. за създаване на обща рамка за медийните услуги на вътрешния пазар и за изменение на Директива 2010/13/ЕС (Европейски акт за свободата на медиите), ОВ L, 2024/1083, 17.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

и други властимащи фигури; настоятелно призовава Босна и Херцеговина да прилага политика на нулева толерантност и да гарантира, че сериозността на тези случаи не се омаловажава; призовава органите да приемат правна рамка, която предоставя ефективна защита от стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността (SLAPP); призовава Босна и Херцеговина да гарантира свободата и безопасността на журналистите и да предприемат мерки по отношение на усилията, имащи за цел да ограничат свободното упражняване на техните дейности; осъжда също така атаките срещу членове на Европейския парламент, членове на Европейската комисия, длъжностни лица на ЕС и Службата на върховния представител;

43. призовава Босна и Херцеговина да хармонизира правната и политическата рамка относно свободата на изразяване и словото на омразата на всички равнища на управление, в пълно съответствие с европейските и международните стандарти в областта на правата на човека, с цел да се гарантира подходящ баланс между защитата на свободата на изразяване и предотвратяването и наказателното преследване на речта на омразата, включително чрез преодоляване на съществуващите пропуски в правната рамка на Федерация Босна и Херцеговина; призовава за борба са изказванията, проповядващи омраза в обществените медии;

44. призовава Босна и Херцеговина да защитава изцяло свободата на събранията и сдруженията в цялата страна; призовава органите на Република Сръбска да спазват решението на Конституционния съд за отмяна на закон в руски стил за „чуждестранните агенти“ и да се въздържат от повторно въвеждане на подобни мерки или от извършване на атаки срещу основните права и свободи; подчертава необходимостта от по-строго съдебно правоприлагане и декриминализиране на клеветата в Босна и Херцеговина;

45. призовава органите на Босна и Херцеговина да засилят правната и институционалната закрила на защитниците на правата на човека и да гарантират безопасна и благоприятна среда за тяхната работа;

46. осъжда нападенията, дискриминацията и речта на омразата срещу малцинствата и призовава за бързи и ефективни правни действия; призовава Босна и Херцеговина да спазва изцяло своята конституция, да отстоява принципите на равенство, недискриминация и мултиетническия характер на държавата и да приеме национална стратегия за гарантиране на справедливо и пропорционално представителство на всички граждани, включително малцинствата, в публичната администрация и публичните институции, както и тяхното пълноценно участие в обществения и политическия живот, в съответствие с

демократичните стандарти и с ангажиментите на Босна и Херцеговина за европейска интеграция;

47. призовава Босна и Херцеговина да отмени измененията, направени в Наказателния кодекс през март и юни 2025 г., съответно по отношение на премахването на половата идентичност като защитена характеристика на транссексуалните лица и изключването на еднополовите двойки от защитата срещу домашно насилие;

48. призовава органите на Босна и Херцеговина да предприемат необходимите стъпки за получаване на статут на наблюдател в работата на Агенцията на Европейския съюз за основните права (FRA) с цел засилване на привеждането на законодателството в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на основните права, подобряване на разработването на политики, основани на доказателства, и събирането на данни, както и засилване на сътрудничеството в областта на основните права;

49. призовава за укрепване на независимостта, ефективността и видимостта на институцията на омбудсмана по правата на човека на Босна и Херцеговина, включително чрез по-проактивен подход към сериозните и системни нарушения на правата на човека и по-ефективни последващи действия във връзка с нейните препоръки;

50. призовава да се полагат по-големи усилия по отношение на равенството между половете и увеличаването на участието на жените в обществения и политическия живот; настоятелно призовава Босна и Херцеговина да засили институционалните действия в отговор на насилието, основано на пола; приветства законодателния напредък във федеративната единица; изразява загриженост относно непоследователния и разпокъсан отговор на органите на Босна и Херцеговина на случаите на насилие, основано на пола; настоятелно призовава органите да разгледат основаното на пола насилие като структурен проблем; подчертава, че е важно да се гарантира свободен и безпрепятствен достъп до услуги в областта на сексуалното и репродуктивното здраве в цялата страна;

51. припомня, че въпреки че Босна и Херцеговина ратифицира Конвенцията от Истанбул на Съвета на Европа през ноември 2013 г., правният ангажимент за предотвратяване и борба с насилието над жени и домашното насилие продължава да бъде непоследователен; призовава Босна и Херцеговина да засили текущите усилия, насочени към подобряване на защитата на жертвите, по-добро полицейско обучение, координиране на институционалните ответни действия и преодоляване на недостатъците при наказателното преследване на

извършителите на основано на пола насилие и домашно насилие, особено в селските райони;

52. насърчава дългосрочните решения за разработване на приобщаващо, справедливо и деполитизирано качествено образование, което да насърчава разбирателството и помирението, както и да гарантира правото на образование на майчиния език; настоятелно призовава за разработването на основано на факти, недискриминационно образование по история, основано на исторически факти и зачитане на демократичните ценности, с оглед укрепване на взаимното разбирателство и борба с дискриминацията; призовава ЕС активно да подкрепя този процес; отново призовава за прекратяване на практиката на „две училища под един покрив“; подчертава важността на защитата на културното и езиковото изразяване за всички в Босна и Херцеговина; отбелязва, че приемането на програми и учебни програми следва да зачита културното и езиковото многообразие на страната;

53. припомня, че Босна и Херцеговина следва да поеме пълна отговорност за управлението на миграцията, да прилага ефективно закона за граничния контрол, да подобрява координацията и споделянето на отговорността между всички равнища на управление, да осигурява подходящ персонал на граничната полиция и да осигурява достъпни, ефикасни и справедливи процедури за предоставяне на убежище, като същевременно гарантира пълно зачитане на правата на човека и международните стандарти за закрила; отбелязва въвеждането в експлоатация на Системата на ЕС за влизане/излизане (СВИ), с която се засилва наблюдението на външните граници; призовава органите на Босна и Херцеговина да гарантират пълна готовност и привеждане в съответствие с техническите изисквания и изискванията за защита на данните, произтичащи от Системата за влизане/излизане; призовава Комисията да намери решения за предизвикателствата, породени от новите правила на ЕС за влизане/излизане, за водачите на камиони от Босна и Херцеговина и други държави от Западните Балкани;

Добросъседски отношения и помирение

54. приветства активната роля на Босна и Херцеговина в регионалното сътрудничество; подчертава, че добросъседските отношения са ключов елемент от процеса на разширяване на ЕС и от пътя за присъединяване на всяка страна;

55. подчертава значението на помирението в Босна и Херцеговина и настоятелно призовава органите да гарантират достъп до истината, правосъдие и правна защита, включително правна защита и обезщетения за цивилните жертви на военни престъпления, и да приемат закон на държавно равнище за

гарантиране на защитата и признаване на жертвите на изтезания; приветства местните инициативи за изграждането на мира и възпоменанието; призовава за допълнителни усилия по отношение на изчезналите лица, включително чрез регионално сътрудничество; призовава органите на всички равнища активно да подкрепят и да се въздържат от възпрепятстване на усилията за възпоменание на жертвите, по-специално в местните общности, които представляват съществен компонент на помирението и паметта за миналото;

56. потвърждава, че помирението трябва да се основава на признаване и преподаване на историческите факти, почитане и памет за жертвите, намиране на всички изчезнали лица, изправяне на всички извършители пред съда и насърчаване на среда на помирение, доверие и уважение 30 години след Дейтънското мирно споразумение; подчертава, че политическите участници и лицата, които разполагат с влияние, носят специална отговорност да допринасят за създаването на среда, благоприятстваща помирението; припомня, че е важно всички отговорни нации и лица да поемат отговорността за престъпленията, извършени по време на войните на Балканите, за да се преодолее миналото и да се постигне помирение;

57. отново призовава за прилагане на допълнителни мерки и конкретни програми по отношение на устойчивото завръщане на бежанците и вътрешно разселените лица, достъпа до здравеопазване и заетост, социална закрила и образование, както и за пълно зачитане на всички техни права на обезщетение за неподлежаща на връщане собственост;

58. отхвърля всички послания, които използват етническото напрежение, насърчават историческия ревизионизъм, отричането на геноцида и възхваляването на военни престъпници, както и всяко публично възхваляване на фашизма, националния социализъм и комунизма, включително скандирането на поздрава на усташите „Za dom spremni“ („За дома – готови“) по време на концерта на Марко Перкович Томпсон в Широки Бриег, излагането на четнически символи на среща на движението „Равна гора“ във Вишеград и изявленията на отстранения председател на Камарата на представителите на федеративната единица Драган Миокович, с които се оправдават престъпленията, извършени от югославския комунистически режим след Втората световна война, и се оспорват установени факти и независимостта и безпристрастността на националните и международните трибунали, или представянето на демократичните институции и проверките за конституционност като нелегитимни, по-специално от политически участници; припомня, че подобни послания пряко подкопават помирението, демократичната стабилност и общественото доверие; призовава всички политически участници в Босна и Херцеговина да се

въздържат от разединяваща и подстрекателска реторика и призовава органите да засилят стратегическата комуникация, да подкрепят независимата проверка на фактите и да инвестират в медийна грамотност и гражданско образование, включително на местно равнище, като част от подход към демократичната устойчивост, обхващащ цялото общество; настоятелно призовава Босна и Херцеговина да приведе държавния наказателен кодекс относно отричането на геноцида и възхваляването на военните престъпници в съответствие с достиженията на правото на ЕС;

59. изразява сериозна загриженост относно политическите концепции и послания, насърчавани в региона, които проповядват трансгранично обединение или координация въз основа на етническата идентичност, включително т.нар. „Сръбски свят“, като по този начин подкопават суверенитета и териториалната цялост на съседните държави и крият риск от дестабилизиране на региона; подчертава, че тези послания са несъвместими с принципите на добросъседските отношения и процеса на присъединяване към ЕС; призовава Сърбия и всички държави от региона да се ангажират конструктивно със стабилността и териториалната цялост на Босна и Херцеговина и активно да подкрепят пътя към присъединяване на Босна и Херцеговина;

60. настоятелно призовава Босна и Херцеговина да приложи ефективно преразгледаната национална стратегия за военните престъпления и допълнително да засили регионалното съдебно сътрудничество, включително относно екстрадицията на заподозрени лица;

61. припомня, че е важно да се гарантира пълен достъп до архивите на бившата югославска тайна служба (UDBA) и контраразузнавателната служба на Югославската народна армия (KOS), включително тези, които се съхраняват в Сараево, Баня Лука, и особено в Белград; призовава органите официално да поискат достъп, а сръбските органи да предоставят незабавно пълен достъп и, когато е целесъобразно, прехвърляне на съответните архивни материали; подчертава, че всеки отказ или забавяне подкопава отчетността, справедливостта за жертвите и регионалното помирение;

62. подчертава значението на превантивната дипломация в Босна и Херцеговина; призовава Европейската служба за външна дейност да укрепи развитието на умения сред своите служители, за да разбират по-добре местния исторически, културен и религиозен контекст, както се подчертава в доклада относно ролята на превантивната дипломация, приет от Европейския парламент през януари 2024 г.;

Социално-икономически реформи

63. приветства програмата за реформи на Босна и Херцеговина и настоятелно призовава за нейното бързо изпълнение и призовава за бързото ѝ публикуване на официалните езици на Босна и Херцеговина и представянето ѝ пред обществеността по достъпен и прозрачен начин; припомня, че Босна и Херцеговина все още може да се възползва от отпуснатите 976,6 милиона евро; подчертава, че политическата воля за осъществяване на реформи е от решаващо значение за осигуряване на средства и предотвратяване на тяхното преразпределение; подчертава, че пропуснатите срокове и липсата на напредък могат да доведат до изоставане на Босна и Херцеговина от други държави, обхванати от процеса на разширяване, по отношение на икономическото сближаване и интеграцията в ЕС, и да лишат гражданите от значителни социално-икономически ползи; изразява съжаление относно факта, че 10 % от средствата, което представлява над 100 милиона евро, са били трайно загубени в резултат на първоначалните забавяния от страна на политическите органи при представянето на програмата за реформи; призовава за бърза ратификация на финансовото споразумение и споразумението за заем;

64. подчертава, че всяко отпускане и изплащане на тези средства трябва да остане строго обвързано с изпълнението на ясни, измерими и проверими етапни цели в областта на принципите на правовата държава, демократичното функциониране на институциите, основните свободи и социално-икономическите реформи; призовава за ефективно участие на Парламентарната асамблея на Босна и Херцеговина, местните и регионалните органи, социалните партньори и гражданското общество в наблюдението на изпълнението на програмата за реформи и в надзора на използването на средствата на ЕС в съответствие с принципа на приобщаващо партньорство;

65. настоятелно призовава Босна и Херцеговина да създаде институционална рамка за управление на средствата от ЕС, включително чрез назначаване на национален координатор на Инструмента за реформи и растеж, създаване на подкрепящите структури, необходими за изпълнението на програмата за реформи, определяне на единно звено за контакт за всяка реформа, за да се гарантира хармонизирано и координирано изпълнение на различните равнища на управление, и назначаване на директора на Дирекцията за европейска интеграция за национален координатор на ИПП III в съответствие с предишните практики; призовава за по-добро усвояване на средствата по ИПП III в Босна и Херцеговина, включително на местно и регионално равнище;

66. счита, че финансирането от ЕС следва да оказва по-добра подкрепа за демократичните реформи в страната и следователно призовава съответното финансиране от ЕС да бъде

препрограмирано, за да се пренасочат повече средства към подкрепа на техническата помощ за усвояване на средствата, реформите в съдебната система и мерките за борба с корупцията; призовава ЕС и държавите от Западните Балкани да създадат рамка за плодотворно сътрудничество между Европейската прокуратура и нейните партньори от Западните Балкани, за да се гарантира, че Европейската прокуратура може ефективно да упражнява своите правомощия;

67. припомня, че финансирането от ЕС за проекти в Република Сръбска следва да остане замразено до обръщането на тенденцията за отстъпление от демокрацията от страна на Република Сръбска;

68. приветства предложението на Комисията за започване на преговори със Западните Балкани за присъединяване към политиката на ЕС за „роуминг като у дома“, което предоставя на населението на Западните Балкани една от най-осезаемите и незабавни ползи в процеса на присъединяване на техните държави към ЕС;

69. отбелязва устойчивата на сътресения, но забавена икономика на Босна и Херцеговина; призовава за устойчив фискален подход за справяне с ограниченията на растежа, подобряване на конкурентоспособността и бизнес средата и инвестиционната среда, гарантиране на своевременното приемане на бюджетите на държавно равнище, изпълнение на действия за справяне с несъответствията между търсените и предлаганите умения, изтичането на мозъци, бързо променящата се демографска криза, безработицата и стратегиите за пазара на труда, подкрепа за иновациите, малките и средните предприятия и екологичния и цифровия преход и гарантиране на по-голяма прозрачност, отчетност и деполитизирано вземане на решения;

70. призовава органите на Босна и Херцеговина да приемат конкретни мерки за справяне с изтичането на мозъци, по-специално сред младите хора, чрез инвестиране в качествено образование, достойни работни места, социална закрила и приобщаващи политики и цялостно изпълнение на гаранцията за младежта; подчертава ключовото значение на истинския социален диалог за предоставяне на ползите от разширяването на всички слоеве от населението;

71. призовава Босна и Херцеговина, и по-специално парламентите на федерацията и на Република Сръбска, незабавно да завърши оставащите законодателни и институционални стъпки, необходими за присъединяването към единната зона за плащания в евро (SEPA), с оглед също така да се даде възможност на босненските граждани и предприятия да се възползват от значителни икономии на разходи по трансакции;

72. призовава Босна и Херцеговина да реформира обществените поръчки в съответствие с правилата на ЕС, да засили надзора, капацитета и координацията на държавно равнище и на равнище федеративни единици и да гарантира прозрачни, конкурентни и устойчиви на корупция процедури, включително чрез по-строги санкции, действително независим орган за преглед на обществените поръчки, напълно функционираща система за електронни обществени поръчки и по-строги ограничения за преките споразумения и други неконкурентни процедури;

Енергетика, околна среда и свързаност

73. насърчава Босна и Херцеговина да модернизира своите правила за пазара на електроенергия и газ в съответствие с третия енергиен пакет на ЕС, да гарантира прозрачност и да свърже националните енергийни системи с регионалните мрежи и мрежите на ЕС с цел повишаване на ефективността и сигурността; настоятелно призовава Босна и Херцеговина и нейните федеративни единици да се възползват от ниската зависимост на страната от газ, за да се превърнат в декарбонизирана енергийна система и да се избегне създаването на блокирани активи чрез сериозни инвестиции в голяма нова газова инфраструктура, като същевременно има стремеж към диверсификация на доставките на газ чрез свързване с държавите членки, така че да се намали зависимостта от руски изкопаеми горива;

74. призовава Босна и Херцеговина да приеме закон и стратегия в областта на климата и опазването на околната среда, да приведе законодателството си в съответствие със законодателството на ЕС в областта на околната среда, да гарантира стратегическо и прозрачно планиране на инвестициите, включително съдържателно обществено участие, и да подобри опазването на биологичното разнообразие, както и да ускори справедливия екологичен преход; изразява загриженост относно положението на бездомните животни;

75. призовава всички минни предприятия, които осъществяват дейност в Босна и Херцеговина, да спазват изцяло националното законодателство и да дадат приоритет на опазването на околната среда и общественото здраве;

76. настоятелно призовава Босна и Херцеговина да прилага интегрирано управление на водите и отпадъчните води, ефективно предотвратяване на наводненията и общонационална стратегия за борба със замърсяването на въздуха, включително като изпълнява обвързващите си ангажименти за затваряне на въглищните електроцентрали Тузла 4 и Какан 5 и спазване на своя национален план за намаляване на емисиите съгласно Договора за създаване на Енергийна общност;

77. призовава Босна и Херцеговина да подобри транспортните мрежи и трансграничното сътрудничество, както и да постигне напредък по ключови регионални инфраструктурни проекти, като използва пълноценно наличните инструменти за финансиране от ЕС; подчертава стратегическото значение на активното участие на Босна и Херцеговина в големи регионални проекти за междусистемни връзки в областта на транспорта, енергетиката и цифровите мрежи в Западните Балкани; подчертава, че тези проекти подкрепят създаването на устойчиви вериги за доставка, намаляват стратегическите зависимости и имат решаващ принос за икономическото сближаване, регионалната интеграция и устойчивостта на страната, както и за постепенното ѝ интегриране в единния пазар на ЕС; призовава Босна и Херцеговина да насърчава и проекти, насочени към военната мобилност;

°

° °

78. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Съвета, на Комисията, на председателството на Босна и Херцеговина, на Министерския съвет на Босна и Херцеговина, на Парламента на Босна и Херцеговина, на правителствата и парламентите на Федерация Босна и Херцеговина, на Република Сръбска и на окръг Брчко, както и на Службата на върховния представител.